

Lehdistötiedote

Luxemburg, 6. lokakuuta 2020

Muovipakkausjäte: EU:n on tehostettava kierrätystä tavoitteiden saavuttamiseksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uuden katsauksen mukaan on olemassa merkittävä riski, että EU ei saavuta vuosille 2025 ja 2030 asetettuja muovipakkausten kierrätystavoitteitaan. Muovinkierrätystä koskevan oikeudellisen kehyksen päivittäminen vuonna 2018 oli osoitus EU:n entistä kunnianhimoisemmista tavoitteista. Päivitetty kehys voi myös edistää kierrätyskapasiteetin tehostamista. Ei kuitenkaan pidä aliarvioida haastetta joka jäsenvaltioilla on edessään. Uudet ja tarkemmat kierrätyksen raportointisäännöt ja aiempaa tiukemmat muovijätteen vientiä koskevat säännöt vähentävät jatkossa EU:n ilmoitettua kierrätysastetta. Tarvitaan näin ollen yhtenäisiä toimia, jos EU aikoo saavuttaa haluamansa tavoitteet jo viiden–kymmenen vuoden kuluttua, toteavat tarkastajat.

Pelkästään muovipakkausten (esim. jogurttipurkit tai vesipullot) osuus EU:ssa käytetystä muovista on noin 40 prosenttia ja EU:ssa tuotetusta muovijätteestä yli 60 prosenttia. Muovipakkaukset ovat myös pakkaustyyppi, jonka kierrätysaste on EU:ssa alhaisin (hieman yli 40 prosenttia). Puuttuakseen kasvavaan muovijäteongelmaan Euroopan komissio hyväksyi vuonna 2018 muovistrategian, jonka yhteydessä päivitettiin pakkauksista ja pakkausjätteistä annettu direktiivi vuodelta 1994 ja kaksinkertaistettiin nykyinen kierrätystavoite 50 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä ja aina 55 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Näiden tavoitteiden saavuttaminen olisi merkittävä askel EU:n kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseksi.

“Jotta EU voisi saavuttaa muovipakkausten uudet kierrätystavoitteet, sen on muutettava päinvastaiseksi nykyinen tilanne, jossa muovijätettä poltetaan enemmän kuin sitä kierrätetään. Kyseessä on mittava haaste”, toteaa katsauksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Samo Jereb. “Covid-pandemian myötä muovin kertakäyttö on jälleen yltenyt terveyteen liittyvien huolenaiheiden vuoksi, mikä viittaa siihen, että muovi pysyy talouksissamme jatkossakin keskeisenä materiaalina. Samalla se on kuitenkin jatkuvasti kasvava ympäristöuhka.”

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsauksen sisältämät keskeiset tiedot. Katsaus on saatavilla kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EU:n on viime vuosina pyrkinyt aktiivisesti korjaamaan puutteita, joita on ilmennyt sen pakkausjätettä koskevassa sääntelykehyksessä. Komissio suunnittelee tarkistavansa pakkausten suunnittelua koskevat säännöt (ns. perusvaatimukset), joiden täytäntöönpanoa pidetään tällä hetkellä käytännössä mahdottomana. Sääntöjen tarkistaminen voisi tarkastajien mukaan auttaa parantamaan pakkausten kierrätettävyyden suunnittelua ja tarjota kannustimia uudelleenkäyttöön. Vastaavasti EU:n uusien sääntöjen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja vahvistaa laajennetun tuottajavastuun järjestelmiä siten, että ne edistäisivät paitsi kevyempien pakkausten tuottamista (kuten useimmissa järjestelmissä nykyisin) myös kierrätettävyyttä (esimerkiksi maksujen mukauttamisjärjestelmien tai jopa panttijärjestelmien avulla). Tällaisia muutoksia tarvitaan, jotta uudet kierrätystavoitteet voidaan saavuttaa.

Päivitetystä pakkauksista ja pakkausjätteistä annetussa direktiivissä otettiin käyttöön tiukemmat kriteerit kierrätysasteiden laskentaan. Nykyiset luvut ovat kaikkea muuta kuin paikkansapitäviä tai vertailukelpoisia jäsenvaltioiden välillä. Uusilla laskentamenetelmillä pitäisi saada luotettavampi kuva siitä, mikä on kierrätykseen päätyvien muovipakkausten todellinen osuus. On arvioitu, että uusien menetelmien käyttö voisi johtaa ilmoitettujen kierrätysasteiden merkittävään laskuun nykyisestä 42 prosentista hätiin tuskin 30 prosenttiin.

Lisähaasteensa kierrätyskapasiteetin lisäämiseen EU:ssa tuo sekä, että voimaan tulee lähiaikoina uusi Baselin yleissopimus, jossa asetetaan tiukemmat ehdot muovijätteen ulkomaille siirtämiselle. Jäsenvaltiot turvautuvat hyvin paljon EU:n ulkopuolisiin maihin muovipakkauksia koskevassa jätehuollossa ja kierrätystavoitteidensa saavuttamisessa. Lähes kolmasosa EU:n ilmoitetusta muovipakkausten kierrätysasteesta saavutetaan siirtämällä jäte kierrätettäväksi EU:n ulkopuolisiin maihin. Suurin osa muovijäte-erien siirroista kuitenkin kielletään tammikuusta 2021 alkaen. Tämä yhdessä EU:n puutteellisten muovipakkausjätteen käsittelyvalmiuksien kanssa muodostaa oman riskinsä uusien tavoitteiden saavuttamiselle, varoittavat tarkastajat. Lisäksi on vaarana laittomien siirtojen ja jäterikosten lisääntyminen, joita vastaan EU:n kehys on liian heikko.

EU:n pyrkimys parantaa muovipakkausten kierrätystään kuvastaa muovin aiheuttaman ympäristöhaasteen laajuutta. Tämä uusi toimintatapa tarjoaa EU:lle mahdollisuuden saada etulyöntiasema ja vahvistaa asemaansa maailmanlaajuisena johtajana muovipakkausten kierrätyksessä. Haasteiden ja vajeiden mittavuuden vuoksi on kuitenkin mahdollista, että EU:n jäsenvaltiot eivät saavuta uusia tavoitteita. Tarkastajat painottavatkin, että tarvitaan huomattavia ja yhtenäisiä toimia, jos EU aikoo lähes kaksinkertaistaa kierrättämänsä muovipakkausjätteen määrän vuoteen 2030 mennessä.

Tiedoksi toimittajille

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsaus *EU:n toimet muovijäteongelman ratkaisemiseksi* on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla eca.europa.eu 23:lla EU:n kielellä. Kyseessä ei ole tarkastuskertomus vaan katsaus, joka perustuu lähinnä julkisesti saatavilla oleviin tietoihin tai nimenomaan tätä katsausta varten kerättyyn aineistoon. Katsaus on kuitenkin ajankohtainen, koska EU:n menojen tulevista painopisteistä ja tärkeiden politiikanalojen uudistuksista ei ole vielä päätetty.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on ryhtynyt toimenpiteisiin covid-19-pandemian torjumiseksi. Ks. tarkemmat tiedot [täältä](#).

Katsausta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
puhelin (+352) 4398 47 502 / matkapuhelin: (+352) 691 551 502